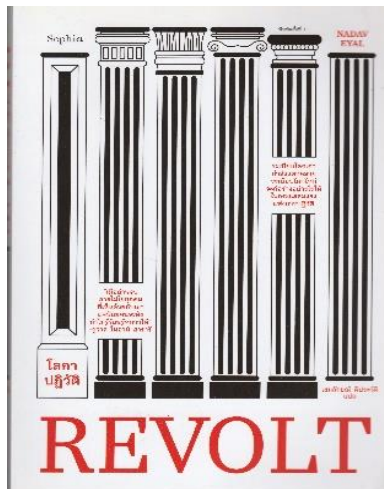

บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

อรรถการ สัตยพานิชย์¹

Arttakarn Sattayapanich^{2*}

ชื่อหนังสือ Revolt โลกาปฏิวัติ
ผู้เขียน นาดาฟ เอย์ล (Nadav Eyal)
ผู้แปล เขมลักขณ์ ดีประวีติ
สำนักพิมพ์ Sophia
ปีที่พิมพ์ กุมภาพันธ์ 2565
ราคา 495 บาท

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

² Assistant Professor, Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

*Corresponding Author : Email : arttakarn.s@rmutp.ac.th

สาระสำคัญ

สังคมไทยคุ้นเคยกับคำว่า “Globalization” มาตั้งแต่ประมาณหลังปี 2530 คำในภาษาไทยที่ใช้กันในช่วงแรกๆ คือคำว่า “โลกาภิวัตน์” ผู้บัญญัติศัพท์คำนี้คือ ศาสตราจารย์ ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช ต่อมาราชบัณฑิตยสถานได้เปลี่ยนมาใช้คำว่า “โลกาภิวัตน์” แทน

ตลอดระยะเวลากว่า 3 ทศวรรษที่ผ่านมา เราได้เห็นพลังของเทคโนโลยีการสื่อสารที่ได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว จนทำให้การติดต่อกันของผู้คนทั่วโลกเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อโครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ทั้งในระดับประเทศ และระดับโลก

หนังสือ “โลกาภิวัตน์” เป็นผลงานการแปลของ **เชมลักซ์ ดิประวัตติ** จากต้นฉบับหนังสือภาษาอังกฤษชื่อ **Revolt** ของ **นาตาฟ เอย์ล** นักข่าวชาวอิสราเอล ที่สะท้อนมุมมองของนักเดินทางที่เห็นสังคมต่างๆ ผ่านสายตาของคนทำข่าวที่มีต่อกระแส “โลกาภิวัตน์” ได้อย่างแหลมคม

เอย์ลได้กล่าวถึงสภาพสังคม และสะท้อนความจริงของโลกในยุคปัจจุบันไว้อย่างน่ารับฟังว่า “พวกเรายอยู่ในยุคที่เจริญที่สุดทางวัตถุ แต่ทำไมผู้คนถึงสิ้นหวังมากกว่ายุคใด พวกเรายอยู่ในยุคที่ผู้คนตรวจสอบความจริงได้ด้วยตัวเองในเสี้ยววินาที แต่ทำไมโลกจึงเต็มไปด้วยความเท็จเทียม เป็นยุคที่พวกเราเชื่อมต่อเพียงปลายนิ้ว แต่ทำไมผู้คนกลับแปลกแยกและเหินห่างกันอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน เป็นยุคที่ประเทศส่วนมากเป็นประชาธิปไตย แต่ทำไมคนรุ่นใหม่จึงไม่ศรัทธาสถาบันทางสังคม ทุกรูปแบบของตัวเองและมีแนวโน้มเข้าลัทธิสุดโต่งทางการเมือง” วรรณทองจากประโยคดังกล่าวเชื่อว่าทำให้หลายคนต้องพยักหน้าเห็นด้วยกับความจริงที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีข้อสงสัย

สาระสำคัญของหนังสือเล่มนี้คือการหนึ่งก็คือ การมองว่าโลกาภิวัตน์สมัยใหม่ไม่ยั่งยืน และยังเชื่อว่าการล่มสลายของระเบียบโลกในปัจจุบันไม่ได้เกี่ยวกับความไม่สมดุลระหว่างความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีกับความก้าวหน้าทางสังคม หรือการล่มสลายของระบอบประชาธิปไตยแบบเสรีนิยม จุดเด่นของหนังสือเล่มนี้ที่ทำให้เนื้อหามีความลุ่มลึกเกิดมาจากการที่เอย์ลศึกษาบทเรียนตั้งแต่ในอดีต ไม่ว่าจะเป็น สงครามฝิ่นในจีน เฮติ นักล่าอาณานิคม รวมถึงแผนงานฟื้นฟูยุโรปในช่วง ค.ศ. 1947 ของนายพลมาร์แชลล์ที่มีผลต่อโลกาภิวัตน์ในยุคต่อมา การนำเสนอสไตล์การเล่าเรื่องเชิงสารคดีที่ผ่านการสำรวจวิถีชีวิตของผู้คนที่อยู่ทั่วทุกมุมโลก และไม่ใช่แค่การวิเคราะห์วิจารณ์ผ่านปรากฏการณ์ที่ผู้นำประเทศ หรือเหตุการณ์ทางการเมืองเพียงอย่างเดียว จึงทำให้เนื้อหามีความเป็นสหวิทยาการ และสะท้อนโลกทัศน์ได้อย่างหลากหลายแง่มุม

เอย์ลยังมองระบบเศรษฐกิจใหม่ว่าเอื้อให้เจ้าของทุนสามารถกอบโกยผลประโยชน์ข้ามแดนได้อย่างเสรี จนนำมาซึ่ง “ความไม่เสมอภาค” “ความเท็จเทียมและคอร์รัปชัน” นอกจากนี้ยังทำให้มีการนำ “ทฤษฎีสมคบคิด” มาใช้พร้อมๆ กับการเกิด “ลัทธิหัวรุนแรงสุดโต่ง” และ “สงครามกลางเมือง” อีกทั้งยังทำให้เกิดปัญหา “ผู้อพยพ” และปัญหาอื่นๆ ที่เกิดขึ้นตามมา ยิ่งไปกว่านั้นเขายังมองบทบาทของประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาที่ได้แพร่กระจายความเป็นโลกาภิวัตน์ผ่านวัฒนธรรมอเมริกัน และเข้ามามีอิทธิพลต่อระบบเศรษฐกิจ ความบันเทิง จนทำให้อเมริกันไม่ต่างอะไรจากนายหน้าค้าโลกาภิวัตน์ที่ทำให้โลกทั้งใบเชื่อมโยงถึงกัน

เอย์ลได้วิเคราะห์ว่าการถล่มของโลกาภิวัตน์ในทุกมิติ ทำให้เกิด “เจเนอเรชันแห่งการลุกฮือ” ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่คนรุ่นใหม่ทั่วโลกต่างพยายามหยุดยั้งและเสี่ยงกับระเบียบโลกเก่าที่กำลังล่มสลาย พร้อมกับเสนอให้ลูกหลานเจเนอเรชันนี้กระโดดเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการก่อร่างสร้างระเบียบโลกใหม่ที่กำลังเกิดขึ้น

เนื้อหาภายในเล่มมีทั้งหมด 21 บท เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักธุรกิจที่ต้องการทำความเข้าใจกับปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ในด้านต่าง ๆ และผู้ที่ต้องการทำความเข้าใจโลกในทุกวันนี้ที่เต็มไปด้วยความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และความคลุมเครือ (Ambiguity) หรือที่รู้จักกันภายใต้ชื่อ VUCA World.....
